
Sesijas dokuments

B8-0188/2018

13.4.2018

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, pamatojoties uz jautājumiem B8-0011/2018 un B8-0012/2018, uz kuriem jāatbild mutiski,

saskaņā ar Reglamenta 128. panta 5. punktu

par vilcināšanos vakcinēties un vakcinēšanās līmeņa pazemināšanos Eiropā (2017/2951(RSP))

Renate Sommer, Elena Gentile, Bolesław G. Piecha, Gesine Meissner, Kateřina Konečná, Marco Affronte, Mireille D'Ornano

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par vilcināšanos vakcinēties un vakcinēšanās līmeņa pazemināšanos Eiropā (2017/2951(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 168. pantu,
- ņemot vērā Padomes secinājumus par panākumiem un problēmām bērnu imunizācijā Eiropā un turpmāko rīcību, ko 2011. gada 6. jūnijā pieņēma ES dalībvalstu veselības ministri¹,
- ņemot vērā Padomes 2014. gada 1. decembra secinājumus par vakcināciju kā efektīvu līdzekli sabiedrības veselības jomā,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 29. jūnija paziņojumu “Eiropas “Viena veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences apkarošanai”,
- ņemot vērā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) globālo vakcinācijas rīcības plānu (*Global Vaccine Action Plan — GVAP*), ko 2012. gada maijā apstiprināja Pasaules Veselības asamblejas 194 dalībvalstis,
- ņemot vērā PVO Rezolūciju Nr. 68.6, ko 2015. gada 26. maijā pieņēma Pasaules Veselības asamblejas 194 dalībvalstis,
- ņemot vērā PVO izstrādāto Eiropas Vakcinācijas rīcības plānu 2015.–2020. gadam, ko pieņēma 2014. gada 18. septembrī,
- ņemot vērā Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (*ECDC*) 2017. gada 27. aprīļa tehnisko ziņojumu “Imunizācijas informācijas sistēmas ES un EEZ”,
- ņemot vērā *ECDC* 2017. gada 14. jūnija tehnisko ziņojumu “Svarīgākais, kas jāzina par vakcīnregulējamām slimībām”,
- ņemot vērā politisko deklarāciju, ko 2016. gada 21. septembrī Ņujorkā pieņēma ANO Ģenerālās asamblejas augsta līmeņa sanāksmē par rezistenci pret antimikrobiālajiem līdzekļiem,
- ņemot vērā Pasaules Bankas 2017. gada marta ziņojumu “Rezistentās infekcijas — drauds mūsu ekonomikas nākotnei”,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 22. decembra ieteikumu par vakcināciju pret sezonālo gripu²,
- ņemot vērā aizvien lielāko starpkontinentālo ceļotāju skaitu,

---

¹ OV C 202, 8.7.2011., 4. lpp.

² OV L 348, 29.12.2009., 71. lpp.

- ņemot vērā jautājumus Padomei un Komisijai par vilcināšanos vakcinēties un vakcinēšanās līmeņa pazemināšanos Eiropā (O-000008/2018 – B8-0011/2018 un O-000009/2018 – B8-0012/2018),
  - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
  - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā 2010. gada decembrī pasaules valstu veselības jomas augstākā līmeņa vadītāji apņēmās nodrošināt, lai tiktu atklātas, izstrādātas un visā pasaulē būtu pieejamas dzīvību glābjošas vakcīnas, sevišķi vistrūcīgākajās valstīs, un tādēļ nākamos 10 gadus (2011.–2020. gads) pasludināja par “Vakcinācijas desmitgadi”;
  - B. tā kā pilna vienam bērnam nepieciešamo vakcīnu komplekta izmaksu pieauguma koeficients — pat rēķinot pēc pasaulē viszemākajām cenām, — laikposmā no 2001. līdz 2014. gadam ir sasniedzis 68; tā kā šāds cenu pieaugums ir nepamatots un nav saderīgs ar ilgtspējīgas attīstības mērķi, proti, visās vecuma grupās nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labjutību;
  - C. tā kā ieteicamās vakcīnas un veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas kārtība ES un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs ir ļoti dažāda;
  - D. tā kā visas ES dalībvalstis ir apstiprinājušas PVO izstrādāto Eiropas Vakcinācijas rīcības plānu 2015.–2020. gadam;
  - E. tā kā, veicinot augstu vakcinācijas līmeni, iedzīvotājiem tiek nodrošināta aizsardzība pret vakcīnregulējamām slimībām, kuras valstīs ar zemu vakcinācijas un imunizācijas līmeni ir pandēmiskas;
  - F. tā kā saskaņā ar projekta “Uzticies vakcīnām” ietvaros veikto pasaules mēroga pētījumu Eiropas reģionā ir visnegatīvākā attieksme pret vakcīnu nozīmi, drošību un efektivitāti un līdz ar Eiropā iedzīvotāji visvairāk vilcinās vakcinēties¹;
  - G. tā kā vakcinēto īpatsvars Eiropā ir samazinājies un tāpēc vairākās Eiropas valstīs ir bijuši nopietni masalu uzliesmojumi un ar to saistīti nāves gadījumi;
  - H. tā kā, pamatojoties uz pieeju “Viena veselība”, daudzas dalībvalstis par nozīmīgu pasākumu uzskata lauksaimniecības dzīvnieku un mājdzīvnieku vakcinēšanu — gan nolūkā izvairīties no pārrobežu dzīvnieku slimībām, gan nolūkā ierobežot turpmākas izplatīšanās risku — un ir veikušas šādu vakcinēšanu, tostarp pret inficēšanos ar *Coxiella burnetii* un citām baktēriju un vīrusu izraisītām slimībām, kas apdraud arī sabiedrības veselību;
  - I. tā kā laikposmā no 2008. līdz 2015. gadam Eiropā ir reģistrēti 215 000 (neskaitot gripu) vakcīnregulējamu slimību gadījumi²,

¹ Larson, Heidi J. et al. (2016), ‘The State of Vaccine Confidence 2016: Global Insights Through a 67-Country Survey’, *EBioMedicine*; 12. sējums, 2016, 295.–301. lpp.

² Ārlietu padome, “Vakcīnregulējamu slimību uzliesmojumu pārskats”, 2015.

1. atzīst, ka vakcīnas var būt nozīmīgas nolūkā apkarot rezistenci pret antimikrobiālajiem līdzekļiem (*antimicrobial resistance* — *AMR*) un ka būtu jāturpina pētījumi ar vakcīnām;
2. atzīst, ka vakcīnas var būt nozīmīgas nolūkā samazināt vajadzību pēc antibiotikām, kas tādējādi palīdzētu ierobežot rezistences pret antimikrobiālajiem līdzekļiem (*AMR*) izplatību, un ka būtu jāturpina pētījumi šajā jomā; tomēr uzsver, ka centieniem steidzami samazināt antibiotiku pārmērīgu, nepareizu un negribētu lietošanu arī turpmāk ir jābūt vienai no vissvarīgākajām prioritātēm;
3. atzīmē, ka vakcinācija ik gadu visā pasaulē novērš aptuveni 2,5 miljonus nāves gadījumu un samazina slimību ārstēšanas izmaksas, tostarp par antimikrobiālu ārstēšanu;
4. atzinīgi vērtē to, ka plaša mēroga profilaktiskās vakcinācijas ieviešana Eiropā ir lielā mērā palīdzējusi izskaust daudzas infekcijas slimības vai arī būtiski samazināt saslimstību ar šādām slimībām; tomēr ir nobažījies par satraucošo vilcināšanos vakcinēties, kā arī par to, ka valstis nesniedz ieteikumus saistībā ar iedzīvotāju novecošanos, turklāt prasa vakcīnu ražošanu padarīt pārredzamāku un veikt pasākumus, ar ko kļiedētu Eiropas iedzīvotāju bažas;
5. norāda, ka vakcīnas tiek rūpīgi pārbaudītas daudzos izmēģinājumu posmos un tikai tad tās iesaka PVO un apstiprina Eiropas Zāļu aģentūra (*EMA*), turklāt regulāri notiek vakcīnu atkārtota izvērtēšana; atzīmē, ka pētniekiem ir jādeklarē ikviens interešu konflikts;
6. ierosina, lai interešu konfliktā iesaistītos pētniekus izslēgtu no vērtēšanas komisijām; prasa atcelt noteikumu, ka *EMA* vērtēšanas komisiju apspriedēm ir jābūt konfidencialām; ierosina publicēt zinātniskos un klīniskos datus par komisijas secinājumiem, kuru anonimitāte līdz šim tiek garantēta;
7. uzsver, ka Eiropas “Viena veselība” rīcības plānā pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (*AMR*) apkarošanai ir norādīts, ka izmaksu ziņā lietderīgs sabiedriskās veselības pasākums ir imunizēšana ar vakcinācijas starpniecību¹;
8. atzinīgi vērtē Komisijas aktīvo iesaistīšanos vakcinācijas jautājuma risināšanā un vakcinācijas iniciatīvas iekļaušanu Komisijas 2018. gada darba programmā; atzinīgi vērtē to, ka ir publicēts ceļvedis Padomes ieteikumam par pastiprinātu sadarbību cīņā pret vakcīnregulējamām slimībām;
9. atbalsta Komisijas *AMR* rīcības plānā izklāstīto nodomu stimulēt jaunu diagnostikas metožu, alternatīvu antibakteriālo līdzekļu un vakcīnu izstrādi²;
10. atzinīgi vērtē nodomu īstenot kopīgu rīcību, kuru līdzfinansētu no ES veselības programmas līdzekļiem un kuras mērķis ir palielināt vakcinācijas tvērumu;

---

¹ Eiropas “Viena veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (*AMR*) apkarošanai, 10. lpp.

² Eiropas “Viena veselība” rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (*AMR*) apkarošanai, 12. lpp.

11. aicina dalībvalstis un Komisiju nostiprināt imunizēšanas tvēruma juridisko pamatu; norāda, ka saskaņā ar Eiropas Vakcinācijas rīcības plāna 2015.–2020. gadam 1. mērķi sevišķi būtiski ir ieviest un īstenot piemērotu tiesisko regulējumu, lai varētu noteikt valstu prioritātes un veikt konkrētus pasākumus virzībā uz ilgtspējīgu apņemšanos nodrošināt imunizēšanu;
12. stingri atbalsta Kopīgo iepirkuma nolīgumu, ar ko dalībvalstīm un Komisijai nodrošina satvaru kopīgiem vakcīnu iepirkumiem, tādējādi konsolidējot dalībvalstu pirktspēju un nodrošinot, ka vakcīnas pret pandēmiskām un citām slimībām ir pieejamas pietiekamā daudzumā, līdz ar to garantējot piekļuvi vakcīnām, un ka attieksme pret visām nolīguma dalībvalstīm ir vienāda;
13. atzinīgi vērtē to, ka Kopīgo iepirkuma nolīgumu ir parakstījušas 24 dalībvalstis, un tas nozīmē, ka no 508,2 miljoniem ES iedzīvotāju minētais nolīgums attiecas uz 447,8 miljoniem cilvēku; aicina šo nolīgumu parakstīt arī tās dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, lai nolīgums attiektos uz visiem ES iedzīvotājiem;
14. atgādina, cik svarīga ir pārredzamība, lai panāktu sabiedrības uzticēšanos zālēm un šo uzticēšanos saglabātu;
15. atgādina, ka Regula par klīniskajām pārbaudēm¹ ir svarīga, jo ar to rosina un atviegļina jaunu vakcīnu pētniecību un nodrošina pārredzamus klīnisko pārbaudžu rezultātus; aicina Komisiju un EMA bez turpmākas kavēšanās īstenot Regulu par klīniskajām pārbaudēm, jo īpaši izveidojot Eiropas portālu un datubāzi (*EUPD*), kuru īstenošana kavējas jau ilgāk nekā divus gadus; turklāt aicina visas iesaistītās puses nodrošināt, lai pašreizējā EMA pārvietošana no Londonas neradītu nekādus ar Aģentūras darbu saistītus papildu traucējumus vai nokavējumus;
16. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visi veselības aprūpes darbinieki paši būtu pietiekamā mērā vakcinēti; aicina Komisiju veselības aprūpes darbinieku vakcinācijas līmenim pievērsties savā priekšlikumā Padomes ieteikumam par pastiprinātu sadarbību cīņā pret vakcīnregulējamām slimībām;
17. uzskata, ka solis pareizajā virzienā ir Komisijas iniciatīva ar priekšlikumu Padomes ieteikumam par pastiprinātu sadarbību cīņā pret vakcīnregulējamām slimībām, kuru plānots iesniegt 2018. gada otrajā ceturksnī un kuras mērķis ir atbalstīt dalībvalstis vakcinācijas programmu īstenošanā, samazināt vilcināšanos vakcinēties, uzlabot vakcīnu sagādi un paaugstināt kopējo vakcinācijas līmeni; aicina Komisiju un Padomi ieteikumu sagatavošanā ņemt vērā Parlamenta nostāju;
18. ar bažām atzīmē — epidemioloģiskie dati par pašreizējo vakcinācijas situāciju dalībvalstīs liecina, ka vakcinēšanās notiek visai neregulāri un vakcinācijas tvēruma līmenis nav pietiekami augsts, lai nodrošinātu pienācīgu aizsardzību; ir noraižējies, ka par satraucošu tendenci ir kļuvusi aizvien plašāk izplatītā vilcināšanās vakcinēties, jo šādas vilcināšanās dēļ dalībvalstīs rodas daudzas un dažādas ar veselību saistītas sekas; aicina dalībvalstis, ņemot vērā vakcinācijas kā preventīva līdzekļa lietderību, nodrošināt, lai tiktu paildzināts vakcīnu tvērums un to neattiecinātu tikai uz agru

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 536/2014 par cilvēkiem paredzētu zāļu klīniskajām pārbaudēm un ar ko atceļ Direktīvu 2001/20/EK (OV L 158, 27.5.2014., 1. lpp.)

bērnību, un lai mūžvakcinācijas pieeja aptvertu visas iedzīvotāju grupas;

19. uzsver, ka zemā sabiedrības uzticība vakcinācijai visā pasaulē liek bažīties un ka tā ir liela problēma veselības aprūpes speciālistiem; atzīmē, ka vilcināšanās vakcinēties dēļ pašlaik Eiropā vairākās valstīs ir konstatēti masalu uzliesmojumi, no kuriem varētu izvairīties; aicina Komisiju arī turpmāk pastiprināt atbalstu valstu vakcinācijas centieniem, kuru mērķis ir palielināt vakcinācijas tvērumu;
20. uzsver — ja vakcīnu un to palīgvielu izvērtēšana un neatkarīgu ar vakcīnām saistīto iespējamo blakņu pētniecības programmu finansēšana būtu pārredzamāka, tas palīdzētu atjaunot uzticību vakcinācijai;
21. aicina Komisiju un dalībvalstis nostiprināt datu vākšanas infrastruktūru, lai varētu apzināt infekcijas slimību izplatības modeļus un vakcīnu reālo ietekmi un līdz ar to atbalstītu imunizēšanas programmu īstenošanu;
22. ir noraizējies par to, cik ļoti dažādas ir atšķirīgās dalībvalstīs ieteicamās, valsts nodrošinātās un/vai obligātās vakcīnas; turklāt ar bažām norāda, ka tik atšķirīgs vakcinācijas tvērums vēl vairāk padziļina nevienlīdzību starp dalībvalstīm veselības aprūpes jomā un vājina centienus samazināt un izskaust novēršamas slimības;
23. nosoda to, ka tiek izplatīta neuzticama, maldinoša un zinātniski nepamatota informācija par vakcināciju un ka šo situāciju vēl ļaunāku padara pretrunīgi vērtējamas plašsaziņas līdzekļu publikācijas, mediju sensācijas un slikta žurnālistika; aicina dalībvalstis un Komisiju efektīvi rīkoties, lai apkarotu šādas dezinformācijas izplatību, turpināt padziļinātas izpratnes veidošanas un informēšanas kampaņas nolūkā atjaunot uzticību vakcīnām un sekmēt izglītošanu un dialogu, sevišķi bērnu vecāku vidū, tostarp izveidojot Eiropas platformu ar mērķi palielināt vakcinācijas tvērumu un nepieļaut turpmāku maldinošas informācijas nostiprināšanos;
24. uzsver, ka ir jāsniedz iekļaujoša, uz faktiem balstīta un zinātniski pamatota informācija iedzīvotājiem; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt dialogu ar ieinteresētajām personām no pilsoniskās sabiedrības, vietējām kustībām, akadēmiskajām aprindām, plašsaziņas līdzekļiem un valsts veselības aizsardzības iestādēm, lai apkarotu neuzticamu, maldinošu un nezinātnisku informāciju par vakcināciju;
25. pauž bažas par ierobežoto budžetu, kāds dažās dalībvalstīs piešķirts tieši vakcinācijai, kā arī par atsevišķu dzīvību glābjošo vakcīnu augstajām cenām un lielajām cenu svārstībām, jo šāda situācija vēl vairāk var saasināt tagadējo nevienlīdzību veselības jomā; mudina Komisiju un dalībvalstis pēc iespējas drīz īstenot pasākumus, ko Parlaments prasījis 2017. gada 2. marta rezolūcijā par ES iespējām uzlabot zāļu pieejamību¹, vienlaikus uzsvērot, ka vakcinācija ir viens no rentablākajiem sabiedrības veselības intervences pasākumiem, kuru veselības aprūpes sistēmās ir vērts īstenot ilgtermiņā;
26. ir noraizējies, ka vakcīnu dārdzība nesamērīgi smagi skar tieši valstis ar zemiem un vidējiem ienākumiem, tostarp valstis, kuras zaudē Vakcīnu un vakcinācijas globālās alianses (GAVI) līdzekļu devēju līdz šim nodrošināto atbalstu; aicina Komisiju un

---

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0061.

dalībvalstis veikt pasākumus, kas palīdzētu atvieglināt vakcīnu pieejamību attiecīgajās valstīs;

27. atzinīgi vērtē daudzsološo progresu, kāds panākts cīņā pret cilvēka papilomas vīrusa (HPV) izraisītām slimībām un vēža veidiem, jo tiek īstenotas vakcinācijas programmas pret HPV vīrusu; aicina dalībvalstis padziļināt šo programmu izstrādi un izpētīt iespējas, kas ļautu paaugstināt vakcinācijas tvēruma līmeni un novērst arī citus vēža veidus (piemēram, vakcinācijas programmās iekļaujot arī zēnus);
28. uzskata, ka izšķiroša nozīme ir tam, lai vakcinācijas kontrole un pakalpojumi būtu pieejami migrantiem un bēgļiem, kas ierodas ES valstīs; aicina Komisiju un dalībvalstis apkopot konkrētu informāciju par to, kādas vakcinācijas darbības tiek piemērotas migrantiem un bēgļiem, kas ierodas ES valstīs, un enerģiski rīkoties, lai novērstu konstatētos trūkumus;
29. pauž bažas par vakcīnu trūkumu un aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt risinājumus, ar ko uzlabotu vakcīnu piegādi un pieejamību un cita starpā paredzētu kārtību, kādā uzkrāt vakcīnas;
30. aicina dalībvalstis un Komisiju sekmēt izpratnes veicināšanas kampaņu rīkošanu veselības aprūpes speciālistiem, kuri veic vakcinēšanu, un šajās kampaņās uzsvērt viņu pienākumu, kas ir gan morāls, gan ētisks, proti, aizsargāt sabiedrības veselību, sniedzot pacientiem (vai pacientu likumīgajiem aizbildņiem) pietiekami daudz informācijas par vakcīnām, lai viņi varētu pieņemt pārdomātu lēmumu;
31. norāda, ka veselības aprūpes speciālistiem ir milzīga nozīme nolūkā panākt, lai sabiedrība pieņemtu vakcināciju, un viņu ieteikumi konsekventi tiek minēti kā viens no galvenajiem vakcinēšanās iemesliem¹;
32. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt visaptverošu ES rīcības plānu, ar kuru risinātu aizvien pieaugošo sociālo problēmu, ko rada vilcināšanās vakcinēties, ar kuru stiprinātu dalībvalstu apņemšanos izmantot imunizēšanu kā prioritāru sabiedrības veselības pasākumu — cita starpā nosakot prioritāras un konkrētiem reģioniem paredzētas darbības, — un kurā būtu ņemta vērā dalībvalstu atšķirīgā situācija un specifiskā problemātika;
33. aicina Komisiju veicināt saskaņotāku un izlīdzinātāku vakcinācijas grafiku visā ES, apmainīties ar paraugpraksi, kopā ar dalībvalstīm apzināt iespējas izveidot ES platformu, ar ko uzraudzītu vakcīnu drošumu un efektivitāti, nodrošināt vienādu vakcinācijas tvērumu visā Eiropā, samazināt nevienlīdzību veselības jomā un sniegt atbalstu nolūkā uzlabot uzticēšanos vakcinācijas programmām un vakcīnām; aicina Komisiju ieviest mērķorientētas vakcinēšanas iniciatīvas, tādas kā “Eiropas gripas vakcinācijas diena”, ko ik gadu varētu izmantot vakcinācijas kampaņas uzsākšanai saskaņā ar Padomes ieteikumos par sezonālo gripu noteikto mērķi, proti, panākt, ka vakcinēti tiek 75 % iedzīvotāju;
34. aicina Komisiju un dalībvalstis pieņemt konkrētus rīcības plāna “Viena veselība”

---

¹ Leask J., Kinnersley P., Jackson C., Cheater F., Bedford H., Rowles G., ‘Communicating with parents about vaccination: a framework for health professionals’, *BMC Pediatrics*, 2012, 12. sējums, 12.–154. lpp.

pasākumus, ar ko palielinātu vakcinācijas rādītājus gan attiecībā uz cilvēkiem, gan (ja vajadzīgs) dzīvniekiem, izmantojot finansiālus un politiskus stimulus, un līdz ar to rentablākā veidā apkarotu infekcijas slimības un arī antibiotiku rezistenci, tostarp saistībā ar turpmāko kopējo lauksaimniecības politiku laikposmam pēc 2020. gada;

35. aicina dalībvalstis laikus sniegt Komisijai, *ECDC* un PVO datus par vakcināciju un vakcīnregulējamām slimībām;
36. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstīm, Pasaules Veselības organizācijai un dalībvalstu valdībām.